

❖ زنبور گزیدگی

گزش زنبورها مخصوصا زنبورهای وحشی، می تواند خطر جدی برای فرد ایجاد کند. زنبور گزیدگی ممکن است در اثر نیش انواع زنبور مانند زنبور عسل و زنبور سرخ بروز نماید. نیش زنبور عسل ماده، به کیسه محتوی زهر متصل است و پس از گزش در زخم باقی می ماند. بنابراین برداشتن نیش از روی زخم در اسرع وقت جهت جلوگیری از ورود بیشتر سم به زخم ضروری است. علائم معمولا در عرض چند ساعت ناپدید می شود. اگر فرد زنبور گزیده مشکلی در تنفس داشت و یا تورم شدید و سریع رخ داد باید به پزشک مراجعه نمود.

باید مراقب باشیم که کیسه زهر را فشار ندهیم زیرا ممکن است سم وارد بدن شود. بعد از آن می توانیم محل را با آب سرد همراه با بیکربنات سدیم (محلول جوش شیرین) کمپرس کنیم. زنبورها و زنبورهای سرخ به طور مکرر نیش می زنند و محل گزش آن ها به سادگی عفونی می شود. ممکن است در محل گزش یک زخم دردناک ایجاد شود ولی واکنش های حساسیتی شدید نیز در برخی افراد رخ می دهد. چنانچه گزش زنبور در نقاط مختلف و آن هم در ناحیه گردن و سر بروز کند، جدی تر است و می تواند تهدید کننده زندگی باشد.

❖ علائم

درد و تورم ناگهانی در محل گزش و قرمزی در مرکز تورم. البته بعضی از افراد به هر نوع سمی حساسیت دارند و واکنش آلرژیک بسیار شدیدی نشان می دهند و اصطلاحا شوک آنافلاکتیک در آن ها ایجاد می شود که در این موارد به اقدامات سریع و فوری نیاز داریم.

❖ درمان

در مورد نیش زنبور عسل، برداشتن سریع نیش از روی زخم، جهت جلوگیری از ورود بیشتر سم به زخم ضروری است. علائم معمولا در عرض چند ساعت ناپدید میشود.

۱. اگر فرد زنبور گزیده مشکل تنفسی داشت و یا تورم شدید و سریع در محل گزش بروز کرد، باید به پزشک مراجعه نمایید.
۲. باید محل گزش را با آب و صابون بشوئید.
۳. روی محل گزش کمپرس سرد یا کیسه محتوی یخ قرار دهید و به طور متوالی هر ۱۵ دقیقه یکبار کیسه یخ را از روی پوست بردارید.
۴. از قراردادن مستقیم یخ روی پوست و از گرم کردن موضع اجتناب نمایید.
۵. می توانید محل را با آب سرد همراه با بیکربنات سدیم (محلول جوش شیرین) کمپرس کنید.

❖ گزیدگی پوست

۱. نیش را در صورت وجود با موجین و یا نوک چاقو بردارید.
۲. روی زخم را با یک پارچه تمیز بپوشانید.
۳. در صورتی که از میزان درد و ترشح از ناحیه گزیدگی، کاسته نشد مجدداً به پزشک مراجعه نمایید.

❖ گزیدگی در ناحیه دهان

ممکن است گزیدگی در داخل دهان یا گلو صورت گیرد و این مسئله خطرناک است چون بافت های گلو و دهان بافت های شلی هستند و خیلی سریع ورم میکنند و ممکن است باعث اختلال تنفسی شوند. برای این کار سریعاً داخل دهان را با آب سرد و بیکربنات سدیم شستشو داده و مریض را به اورژانس بیمارستان منتقل نمایید (سریعاً با اورژانس ۱۱۵ تماس بگیرید).

منبع: کتاب واکنش سریع یک امدادگر. ترجمه و تالیف گروه مولفین انتشارات سه استاد، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مرکز مدیریت

حوادث و فوریت های پزشکی ۱۳۹۰

تهیه کننده: سپیده عباس زاده کارشناس بهداشت حرفه ای

واحد آموزش ارتقاء سلامت

بهار ۱۴۰۱